

Eind- en toetstermen

Gastouder niveau 3 Voortgezet professioneel

Dit document is een verdere verwerking van het Beroeps competentie Profiel Gastouder, niveau 3 (voortgezet Professioneel). De eind- en toetstermen geven aan wat een gastouder moet kennen en kunnen. De toetstermen zijn bepalend voor de inhoud van de toets. Dit betekent dat voor iedereen duidelijk zal moeten zijn, wat precies met een toetsterm wordt bedoeld en welk beheersingsniveau van de gastouder wordt vereist. Het document is als volgt opgebouwd:

Kerntaak	Werkproces	Eindterm	Toetstermen	Taxonomiecode

Met behulp van een taxonomiecode wordt het type kennis dat in de toetsterm aan bod komt geclassificeerd. De letter K staat voor kennis, de onderwerpen die de gastouder moet herinneren en kunnen reproduceren. De letter B staat voor begrip, de onderwerpen die de gastouder moet kunnen uitleggen en toelichten. De letter T staat voor toepassen, bij deze toetstermen moet de gastouder de kennis en begrip in een situatie kunnen inzetten, bijvoorbeeld om een activiteit uit te voeren of om een probleem op te lossen.

Uitgangspunten bij toetsing

- Doel toets** Kwalificeren voor opname in het kwaliteitsregister Stichting Nysa
- Niveau 3** Meer kennis en begrip van pedagogiek en betere communicatieve vaardigheden (naar bijvoorbeeld vraagouders) dan een gastouder op het wettelijk verplichte niveau 2. De gastouder op niveau 3 moet haar keuzes ten aanzien van haar pedagogisch plan en bedrijfsvoering goed kunnen onderbouwen en verantwoording kunnen afleggen aan vraagouders, GGD, gastouderbureau, etc. en is goed op de hoogte van de geldende wet- en regelgeving.
- Kandidaat** De gastouder die dagelijks in haar eigen huis of bij de vraagouder thuis meerdere kinderen tussen de 0 en 13 jaar gedurende de dag opvangt. Zij is volwassen (ouder dan 21 jaar) en heeft al enkele jaren ervaring in de kinderopvang. Ze staat ingeschreven bij een gastouderbureau dat is geregistreerd in het LRKP (Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen). Zij is in het bezit van een van de wettelijk verplichte diploma's op niveau 2 en een geldig EHBO-certificaat. De gastouder wordt jaarlijks door de GGD gecontroleerd en voert de kerntaken zelfstandig uit. Zij kan als zelfstandig ondernemer werken. Bij nieuwe, veranderende of complexere (pedagogische) vraagstukken kan de gastouder terugvallen op de bemiddelingsmedewerker van het gastouderbureau of zelfstandig een deskundige inhuren.
- Toetsvorm** Gesloten digitale toets met verschillende vraagvormen, zoals meerkeuze (met 1 of meerdere antwoorden juist), rangschik/juiste volgorde vragen, hotspotvragen (aanwijsvragen), etc.

GASTOUDER-NIVEAU 3 (voortgezet professioneel)

KT	WP	ET	Toetstermen	Tax
KO1-K1: Begeleiden van kinderen bij hun ontwikkeling				
KO1-K1-W1: Inventariseert behoeften en wensen van het kind				
De gastouder kan op methodische wijze alle soorten informatie over het kind (0-13) inventariseren en de situatie van het kind en de vraagouders ¹ objectief in kaart brengen.				
			De gastouder kan de kenmerken van de verschillende fases in de motorische, cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling, creatieve en zintuiglijke ontwikkeling van kinderen van 0-13 jaar noemen.	K
			De gastouder kan op basis van een beschrijving van een kind het ontwikkelingsniveau van het kind vaststellen.	T
			De gastouder kan in een gegeven situatie de juiste methode kiezen om bepaalde informatie te verzamelen.	T
			De gastouder kan in een gegeven situatie gestructureerd informatie verzamelen over de behoeften en wensen van het kind (0-13 jaar).	T
			De gastouder kan de privacyrichtlijnen ten aanzien van het kinddossier toepassen.	T
			De gastouder kan een sociale kaart ² opstellen, inzetten en zo nodig aanpassen.	T
KO1-K1-W2: Bereidt de uitvoering van activiteiten³ en spel voor				
De gastouder kan kunstzinnige, muzische, creatieve en op natuurgerichte activiteiten en spelen, passend bij de behoeften en ontwikkeling van een kind (0-13), groep en/of situatie voorbereiden, rekening houdend met de dilemma's: individueel belang van kind versus groepsbelang, belang van het kind versus belang van de (gast)ouder, strakke structuur versus flexibel dagprogramma.				
			De gastouder kan de functie van spel voor de ontwikkeling van een kind benoemen.	K
			De gastouder kan de uitgangspunten en verschillende vormen van kinderparticipatie ⁴ noemen, waaronder kinderen stimuleren om input voor het activiteitenprogramma te leveren.	K
			De gastouder kan bij een beschrijving van een kind (0-13), ontwikkelingsdoel, groep en/of situatie een passende activiteit en speel-, spel- of sportmateriaal (waaronder ook producten uit de natuur en minder gangbare materialen) kiezen.	T
			De gastouder kan bij bijzondere gebeurtenissen zoals (religieuze) feestdagen, geboorte broertje en/of zusje een passende activiteit kiezen.	T
			De gastouder kan in een gegeven situatie een realistische planning voor een activiteit maken, waaronder de benodigde (voorbereidings)tijd.	T
			De gastouder kan in een gegeven situatie bepalen of een activiteitenprogramma passend is.	T
			De gastouder kan bij een gegeven activiteit de randvoorwaarden bepalen.	T
			De gastouder kan activiteiten kiezen waarbij kinderen leren omgaan met praktische zaken (zoals persoonlijke eigendommen, financiën, huiswerk).	T

¹ Omwille van de leesbaarheid is in dit document 'vraagouders' gebruikt, waar 'vraagouders' staat kan ook 'vervangende opvoeders' gelezen worden.

² Een sociale kaart is een overzicht van formele en informele organisaties in de regio op het gebied van welzijn, gezondheidszorg, maatschappelijke dienstverlening en activiteiten. Hieronder vallen de huisarts, jeugdzorg, logopedie, fysiotherapie en de verschillende soorten kinderopvang, maar ook bijvoorbeeld de kinderboerderij en de bibliotheek.

³ Onder activiteiten vallen zowel de bewuste spel- en speelactiviteiten, maar ook de verzorgende activiteiten.

⁴ Kinderparticipatie houdt in dat kinderen de kans krijgen bewust een eigen mening te leren vormen en de mogelijkheid krijgen die mening te uiten, met het doel zo veel mogelijk te worden betrokken en voorbereid op de maatschappij.

KO1-K1-W3: Richt ruimten in ter voorbereiding op activiteiten en spel		
De gastouder kan de ruimte inrichten voor kunstzinnige, muzische, creatieve en op natuurgerichte activiteiten en spelen, passend bij de behoeften en ontwikkeling van een kind (0-13), groep en/of situatie en conform de geldende normen en richtlijnen.		
De gastouder kan de geldende normen en richtlijnen op het gebied van ruimte, veiligheid en hygiëne noemen.		K
De gastouder kan bij een gegeven activiteit beoordelen of een ruimte geschikt is en zo niet verbeterpunten aangeven.		T
KO1-K1-W4: Stimuleert de ontwikkeling door het aanbieden van activiteiten en spel		
De gastouder kan kinderen stimuleren in hun ontwikkeling, passend bij het kind (0-13), de groep en/of de situatie.		
De gastouder kan de belangrijkste begrippen en theorieën uit de ontwikkelingspsychologie (waaronder de theorie van Piaget, Erikson en Vygotsky) in relatie tot de ontwikkeling van kinderen van 0-13 beschrijven.		K
De gastouder kan de belangrijkste begrippen en theorieën over taalontwikkeling en taalstimulering in relatie tot de ontwikkeling van kinderen van 0-13 beschrijven.		K
De gastouder kan de rol van de gastouder in de ontwikkeling van het kind en de consequenties van haar handelen uitleggen.		B
De gastouder kan in een gegeven situatie een passende activiteit kiezen om taal te stimuleren.		T
De gastouder kan in een gegeven situatie de juiste interactievaardigheid ⁵ ten behoeve van de ontwikkeling van het kind/de groep kiezen.		T
KO1-K1-W5: Ondersteunt bij verzorgende taken		
De gastouder kan kinderen (0-13) verzorgen en begeleiden om zelfredzaam te worden op het gebied van lichamelijke verzorging zoals toiletgang, naar bed gaan, aan- en uitkleden, verschonen, persoonlijke hygiëne, gezond eten en drinken.		
De gastouder kan de verschillende fasen in de ontwikkeling ten aanzien van persoonlijke verzorging, toiletgang, aan- en uitkleden, hygiëne, gezond gedrag en voeding seksuele ontwikkeling van kinderen beschrijven.		K
De gastouder kan de richtlijnen van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en het Voedingscentrum ten aanzien van gezonde voeding voor kinderen noemen.		K
De gastouder kan in een gegeven situatie de meest voorkomende kinderziekten bij een kind herkennen.		T
De gastouder kan voor de meest voorkomende kinderziekten beschrijven op welke manier besmetting voorkomen kan worden.		K
De gastouder kan de richtlijnen van de Gemeentelijke GezondheidsDienst (GGD) ten aanzien van het toedienen van medicijnen noemen.		K
De gastouder kan in een gegeven situatie risicofactoren en signalen van sociale problematiek herkennen, waaronder pesten, huiselijk geweld, kindermishandeling.		T
De gastouder kan bij signalen van risicofactoren en sociale problematiek actie ondernemen volgens wet- en regelgeving en het beleid/protocol van gastouder/gastouderbureau.		T
KO1-K1-W6: Zorgt voor een veilig pedagogisch klimaat		
De gastouder kan een optimaal groepsklimaat creëren, waarin elk kind van de groep zich veilig en thuis voelt en waarin kinderen prettig met elkaar omgaan.		
De gastouder kan de factoren noemen die positieve of negatieve invloed hebben op het groepsklimaat, zoals een positieve en enthousiaste houding en aandacht voor het veilig groepsklimaat, structuur en (dag)ritme, overschrijdend gedrag, conflictsituaties, agressie, pesten en discrimineren.		K
De gastouder kan bij een gegeven situatie de juiste interactievaardigheden kiezen om een veilig groepsklimaat te bevorderen.		T
KO2-K1: Opvoeden en ontwikkelen van het kind/kinderen in de gastouderopvang		

⁵ De zes interactievaardigheden zijn: sensitieve responsiviteit, respect voor autonomie van het kind, stellen van grenzen en structuren, praten en uitleggen, ontwikkelingsstimulering en begeleiden van (positieve) interacties tussen kinderen.

KO2-K1-W1: Voert gesprekken met de vraagouders	
De gastouder kan op een juiste wijze gesprekken voeren met de vraagouders.	
De gastouder kan de inhoud van het kennismakingsgesprek noemen, zoals de situatie, wensen en verwachtingen in kaart brengen, niet reële verwachtingen bijsturen en vraagouders informeren over de gastouderopvang.	K
De gastouder kan in een gegeven situatie de inhoud, het moment en de manier van communicatie tussen vraagouder en gastouder bepalen.	T

GASTOUDER-NIVEAU 3 (voortgezet professioneel)				
KT	WP	ET	Toetstermen	Tax
O1-K1: Werken in en aan eigen organisatie				
O1-K1-W1: Bewaakt en behoudt de wettelijke voorwaarden voor gastouderopvang				
De gastouder heeft kennis van de actuele relevante wet- en regelgeving waaronder protocollen en kwaliteitseisen.				
			De gastouder kan de geldende wettelijke voorwaarden waaraan een gastouder moet voldoen noemen.	K
			De gastouder kan de verschillen tussen de wettelijke vereisen bij de opvang in eigen huis en de opvang bij de vraagouder thuis noemen.	K
			De gastouder kan de wettelijke eisen aan de administratie (urenregistratie, kindratio ed.) noemen.	K
			De gastouder kan de verschillende stappen uit de Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling en het Protocol kindermishandeling beschrijven.	B
			De gastouder kan vragen vanuit de GGD t.a.v. hygiëne en veiligheid beantwoorden.	T
			De gastouder kan de geldende wettelijke eisen aan een bemiddelingsovereenkomst met een gastouderbureau noemen.	K
O1-K1-W2: Heeft een eigen pedagogisch werkplan en onderhoudt het eigen pedagogisch werkplan				
De gastouder kan een pedagogisch werkplan opstellen en onderhouden.				
			De gastouder kan de vier pedagogische basisdoelen van de Wet Kinderopvang uitleggen: het bieden van emotionele veiligheid, het bieden van voldoende mogelijkheden om de persoonlijke competentie te ontwikkelen, het bieden van voldoende mogelijkheden om de sociale competentie te ontwikkelen en de overdracht van normen en waarden.	B
			De gastouder kan de vier pedagogische basisdoelen van de Wet Kinderopvang toepassen in een pedagogisch werkplan (zoals dagstructuur, praktische/algemene afspraken, contact tussen vraagouder en kind, huishoudelijke regels).	T
			De gastouder kan de juiste acties kiezen bij het wijzigen van een bestaand werkplan, zoals informeren van GGD, gastouderbureau en vraagouders.	B